

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Poenitentiis Et Remissionibus. Titvlvs IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

tivi labidii incultis terroribus, violentis & injuriis illatis, dolosis inductionibus, & fraudibus exquisitis, veluti recurfor iniquis, extorsionibus eos intolerabilibus prae-gravando: nunc binas in anno, nunc plures in die, nunc alias nimium excessivas, & ecclesiis importabiles, utpote multiplicato evetionum numero canonibus definito, interdum per se, interdum per alios procuraciones exigendo, pro libito visitationis officio quandoque nullatenus, & regulariter non ad fructum correctionis, sed ad fatu-rande cupiditatis affectum impensio, ad alios quoslibet il-litos, & damnatos, suum exauit frequenter ingenium, nec de modo, nec de causa curavit. Ex quum invenit subditos suis hoc reprobandis affectibus non parentes, nec alias ab eis exigere poterit concupita, calumniosas de-laciones fieri, contra eos lites moveri, & diversa eis gra-vamina subdole, procuravit pluries inferri. Praeterea non citatos legitime, nec convictos etiam, aut confessos, suis privavit beneficiis, occasionem pro causa confin-gens, non rationem in his, sed tyrannidem potius profe-rens personalem. Multa falsa scienter instrumenta di-cavit, per suos illa faciens notarios publicari, & ut illis qualem ipse habuerat, ad ecclesias praerber ingressum, institueret ei praefatos, seu institutionis suae eis conce-dere literas sepius renuit, nisi primitus certa sibi, & ma-gna pecunia propter hoc exoluta. Multa ecclesiastica beneficia, nunc permutationis praetextu, nunc vero sim-pliciter in suis manibus resignata, modo jure (ut praeten-debat) ordinario, modo super hoc (ut dicebat) Apostoli-co munimie indulto de facto scienter contulit: interve-nientibus fraude, pacto, & simoniaca pravitate subjectas sibi ecclesias occupans; earum redditus usurpavit: & sic in suis fuit corruptus iudicis, processum eorum, & si-nem in pecuniarum commodum ordinando, quandoque justificans impium, innoxium injuste condemnans: sic & alios corumpere iudices pro obtinenda super oppres-sionibus inchoatis injusta victoria nihil fuit. Tertio, quan-tum ad se, ut qui sibi nequam existeret, nulli alii bonus esset, suae namque famae prodigus, se perjuriis patenter involvit, irregularitatisque laqueis irretivit, & (quod re-ferre pudet) in corpus suum fornicando peccans per con-tinuatum in continentiae vitium, quo se dudum sedave-rat, pontificali postea decoratus honore, in sua ponere gloria maculam, & femora sua non erubuit mulieribus inclinare. In his quidem ejus sic reprehendendis in-gressus, sic scandalosus, perniciosus exemplo progressus, ut vitio hujusmodi, siue culpis nefcius finem imponere, & periculosus egressus, cum adeo foret in ipso habitata malitia, quod remanente sibi ad solita facultate) ini-quitatis opere voluntas sibi deficere minime speraretur. Propter quod, ne prioribus pejus committeret, illud so-lum effluamus salubre remedium, ut quod velle non poteramus auferre, eriperemus vel posse. Nos itaque super praemissis & pluribus aliis ejus nefandis excessibus cum fratribus nostris ex sano consilio deliberatione co-habita diligenter, in praefatum Hugonem Gerald, qui se omni honore ac dignitate reddidit tam indignum, qui-que ob suas iniquitates, ne praesit, est abiectus à Deo, suis ligatum peccatis, omnique honore ac dignitate pon-tificali jam privatum à Domino, de consilio omnium, & singulorum fratrum ipsorum, perpetuae depositionis sententiam duximus promulgandam. Pontificali enim, & sacerdotali, & alio quolibet officio privantes, & ad perpetuum carcerem condemnantes: ut ibi com-mittendis cessantibus agat penitentiam de commis-sis: Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrae promulgationis & condemnationis infringere, vel ei au-su temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & bea-torum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incur-surum, Datum Avinion. XV. Calend. Junii, Pontif. nost. Anno 2.

DE POENITENTIA ET REMISSIO-
NIBUS
TITULUS IX.
CAP. I.

Centesimo quoque anno visitationis beatorum Petri & Pauli
Apostolorum, plenissima peccatorum venia concessio.
Bonifacius VIII.

Antiquorum a habet fida relatio, quod eccle-siasticis ad honorabilem basilicam Praenestinae
Apostolorum de urbe, concessa sunt magna im-mun-
dationes & indulgentiae peccatorum. Nos igitur qui ex
iura officii nostri debuit salutem appetimus de peccato-
rum libentius singulorum, huiusmodi remissionem de ad-
dulgentias omnes & singulas rates & gratas habentes
ipsas auctoritate Apostolica confirmamus & approba-
mus, & etiam innovamus, & praesentibus scriptis promul-
gamus, & etiam innovamus, quod ipsorum basilicam de
postulo eo amplius honoretur, quo ipsorum basilicam de
urbe devotius fuerint a fidelibus frequentata, & de
ipsi spiritualium largitione & munere ex huiusmodi in-
ventionatione magis sentiant se referre: ut de venia
poenitentis Dei misericordia, & eorumdem Apostolorum,
ejus meritis, & auctoritate confisi, de fratre redemptio-
nis consilio, & Apostolica plenitudine poterint, veluti
in praesenti anno millesimo trecentesimo, a festo pas-
chae, & in quolibet anno centesimo peccatorum, huius-
modi casus ipsas accedentibus reverent, & confiteantur
hujusmodi praesentibus & quolibet centesimo peccato-
rum, non solum plenam & largitionem, sed plenam
omnium suorum concedemus & concedimus remissionem
peccatorum: Statuentes ut qui voluerint huiusmodi in-
dulgenciae a nobis concessae fieri partem de festo pas-
chae, ad minus XXX. diebus continui, se integritate
& saltem semel in die: Si vero peregrinaverint, aut
sentes, simili modo diebus XV. ad basilicam eisdem ac-
cedant, & devotius frequentabunt, & huiusmodi in-
dulgenciae efficacius consequentur, qui basilicam ipsam
& devotius frequentabunt. Nulli ergo omnium in
notam licet hanc paginam nostrae confirmationis, appro-
bationis, innovationis, concessionis, & confirmationis
infringere, &c. Datum Romae apud sanctum Petrum
Cal. Mart. Pont. nost. Anno 7.

CAP. II.

Annus Jubileus, seu plenaria remissio, quae in huius
libet centesimo anno omnibus vere poenitentibus & iustis,
tantibus basilicis beatorum Petri & Pauli, per ipsam venerabilem
terram ad amorem quoque agendum reditorem.
Clemens VI, Archiepiscopus Tarantensis
Suffraganeus.

Vnigenitus Dei filius de sinu Patris in unum pro-
nus est descendere matris, in qui & ex ipsa
mortalitatis substantiam divinitati suae in inseparabile
nitate, ineffabili unione conjunctus, id quod sine peccato
nens, & quod non erat, assumens: ut haberet unde De-
minem lapsum redimeret, & pro eo satisfaceret Deo Pa-
tri. Vbi enim venit plenitudo temporis, & mille
filium suum factum sub lege, natum ex muliere, ut

a Vide Doffi scolasticus L. 4. tit. 23. c. 2. et nota
ent aperte, qua traditur in textu & ipsa, de his
Luth. art. 17. & aliquos sequentes. b ad Gal. 4.

397
 quibus lege erant, redimeret, ut adoptionem reciperent
 fidei. Ipse namque factus a nobis a Deo sapientia,
 iustitia, sanctificatio, & redemptio, non per sanguinem
 iocorum, aut vitulorum, sed per proprium & sanguinem
 sancti introitus in sancta, aeterna redemptione in-
 terit.
 Non enim a corruptibilibus auro & argento,
 sed scriptis signi incontaminati & immaculati precioso
 sanguinis nos redemit: quem in ara crucis innocens im-
 molans non guttam sanguinis modicam, quae tamen
 propter tantam ad verbum pro redemptione totius hu-
 manitatis generis sufficere, sed copiosè velut quoddam pro-
 fluxum noscitur effudisse, ita ut a planta a pedis, usque
 ad verticem capitis nulla sanitas inveniretur in ipso.
 Quoniam ergo exinde, ut nec supervacua, inanis, aut su-
 perflua tantae effusionis misericordiae redderetur, thesaurum
 militanti ecclesiae acquisivit, volens suis thesaurizare fili-
 is prout pater: ut sic fit in finibus thesaurus hominibus,
 quo qui ubi sunt, Dei amicitiae participes sunt effecti.
 Quam quidem thesaurum non in sudario a repositum,
 sed in agro a subconditum, sed per beatum Petrum,
 missi divergentes, etiamque successores, filios in terris vici-
 nis, commisit fidelibus salubriter dispensandum: & pro-
 pter, & rationabilibus causis, nunc pro totali, nunc pro
 partiali remissione poenae temporalis pro peccatis debiti,
 tam generaliter, quam specialiter (prout cum Deo
 negotio cognoscere) vere poenitentibus & confessis
 misericorditer applicandum. Ad cuius quidem thesau-
 ri communi beata Dei genitricis, omniumque electo-
 rum primo iusto usque ultimuni merita adminiculum
 praestare noscitur: de cuius consumptione, seu minu-
 tione non est aliquatenus formidandum, tam propter
 membra Christi (ut praedictum est) merita, quam pro eo,
 quod quanto plures ex eius applicatione trahuntur ad
 salutem, tanto magis accretit ipsorum cumulus meriti-
 corum. Quod fel. rec. Bonifacius Pap. VIII. praedece-
 ssor pius (sicut indubie credimus) considerans, & atten-
 tatione revolvens, quantum apud homines glo-
 riam Christi Romae respiciendus, & per quos ecclesia re-
 ligiosis sumptibus exordium: qui facti Christiani populi
 per Evangelium genitores, gregis dominici pastores, &
 dei laetores, ecclesiarum columnae, praeter ceteris Apostolis
 postquam quodam prerogativa in ipso salvatore fidei vir-
 tute precellunt: Quorum uni, scilicet Apostolorum Prin-
 cipi, sicut bono dispensatori, claves regni caelorum com-
 munit: Alteri tanquam idoneo doctore, magisterium ec-
 clesiasticum eruditionis inunxit: In specialis veneratione
 haberi debeant, & debita honorificentia venerari: pro
 ipsorum memoria recolenda crebrius, & reverentia a
 sanctis Christi fidelibus eis devotius adhibenda, ipsorum-
 que patrocinio favorabilibus assequendo, inconsumpti-
 blem thesaurum huiusmodi pro excitanda & remune-
 randa devotione fidelium voluit aperire: decernens de
 futurum suorum consilio, ut omnes, qui in anno a nati-
 vitate Domini M. CCC. & quolibet anno centesimo ex-
 ceptis futuris ad dictorum Apostolorum basilicas de ur-
 be accedere reverenter, ipsaque si Romani ad minus
 XXX. si vero peregrini aut forenses fuerint, quindeim
 diebus continuis vel interpolatis, saltem semel in die,
 devotè visitarent, suorum omnium obtinerent plenif-
 simam veniam peccatorum. Nos autem attendentes,
 quod annus & quinquagesimus in lege Moysaica (quam
 non venit Dominus solvere, sed spiritualiter adimple-
 re) hebdomadae remissionis & gaudii, sacraeque dierum na-
 tivitatis, quo lege fit remissio, censebatur: quodque ipse

398
 quinquagesimus numerus in testamentis, veteri qui-
 dem ex legis datione, novo ex visibili Spiritus Sancti in-
 discipulos missione, novo ex visibili Spiritus Sancti in-
 discipulos missione, per quem datur peccatorum remif-
 sio, singulariter honoratur. Quodque huic plura &
 grandia divina munera, adstantur mysteria scripturarum:
 & clamorem peculiaris populi nostri Romani, videlicet
 hoc humiliter supplicamus, ac nos ad instar Moysi & Aa-
 ron, per proprios & solennes nuncios ad hoc destinatos
 specialiter oranti prototo Christiano populo, & dicentis:
 Domine, aperi eis thesaurum tuum, fontem aquae
 viva, desiderantes benignius exaudire, non quidem ut
 sicut illius Israelitici populi indurati cesset murmuratio,
 sed ut istius praedilecti populi, & sanctorum fidelium,
 augeatur devotio, fides splendeat, spes vigeat, charitas
 vehementius incalescat. Volentesque quam plurimos
 huiusmodi indulgentiae fore participes, cum pauci mul-
 torum respectu propter vitae hominum breviterem vale-
 ant ad annum centesimum pervenire, de frat. nost. con-
 praedictam concessionem indulgentiae ex scriptis &
 aliis iustis causis ad annum quinquagesimum duximus
 reducendam. Statim, de frat. con. praedictorum, & A-
 postolicar. plenitudine potestatis, ut universi fideles, qui
 vere poenitentes & confessi in anno a nativitate eiusdem
 M. CCC. quinquagesimo proximo futuro, & deinceps
 perpetuis futuris temporibus de quinquaginta in quin-
 quaginta annis praedictas eorundem, Petri & Pauli Apo-
 stolorum basilicas & Lateranensem ecclesiam, quam in Sy-
 lvestri recordationis Constantinus, postquam per beatum
 Sylvestrum, sicut per eodem Apostolum Deo revelante,
 cognovit, renatus fonte baptismatis fuerat, & contagio-
 lepra mundana, in honorem salvatoris construxisset,
 quamque idem beatus Sylvester novo sanctificationis &
 christianitatis genere dedicasse legitur: & in cuius eccle-
 siae parietibus praefati salvatoris imago depicta primura
 toti populo Romano visibiliter apparuit, devotius vena-
 randa, quam ex his & aliis certis & rationabilibus causis,
 ut ipsa ecclesia pariter indulgentiae praedictae privilegio
 decoraretur, & devotus ab eodem salvatore, qui in praefatis
 Apostolis mirabilis praedicator, eorum meritis & pre-
 cibus indulgentiae mereatur percipere largitatem, in hoc
 censimus venerandam, causa devotionis modo praedi-
 cto visitaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum
 veniam consequantur, ita videlicet, ut quicumque
 voluerint indulgentiam huiusmodi assequi, si Romani ad
 minus XXX. si vero peregrini aut forenses, modo similibus
 XV. diebus ad praedictas basilicas & ecclesias accedere
 teneantur: Adiacentes, ut si etiam qui pro ea consequenda
 ad easdem basilicas & ecclesias accedent, post ite-
 rum arripuit impediri legitime, quo minus ad urbem illo an-
 no valeant pervenire, aut in via vel diem praetaxato num-
 mero non completo in dicta urbe decesserint, vere poeni-
 tentes (ut praemittitur) & confessi, eandem indulgentiam
 consequantur. Omnes nihilominus & singulas indul-
 gentias, per nos vel praedecessores nostros Rom. Pontifi-
 ces tam praenominatis, quam aliis basilicis & ecclesiis
 de dicta urbe concessas, ratas & gratas habentes, ipsas au-
 thoritate Apostolica confirmamus & approbamus, ac etiam
 innovamus, & praesentis scripti patrocinio communi-
 mus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
 nostrae reductionis, constitutionis, &c. Si quis autem
 hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis
 Dei, & dictorum Petri & Pauli Apostolorum eius se-
 se noverit incursurum. Datum Avinion. VI. Calend. Fe-
 bruar. Pontif. nost. Anno i. Quocirca fraternitati vestrae
 per Apost. scripta mandamus, quatenus singuli vestrum,
 in singulis vestris civitatibus & diocesis praedictas no-
 stras literas subditis vobis clero & populo publicis, &
 intelligibiliter exponatis: ut annuente Domino ad pro-
 merendam huiusmodi indulgentiam se disponant. Ce-
 terum, quia praesentes literae nequeunt fortiter proter via-
 rum discrimina, vel alia legitima impedimenta singulis

a. i. Cor. i. b. Ad Hebr. g. c. i. Pet. d. Esai. e. i.
 f. Luc. g. h. Matth. j. k. Levit. xi. l. ubi plenissime de
 anno quinquagesimo loquitur.

veltram commode presentari, volumus, quod per te fra-
ter Archiepiscopo, dictarum literarum transumptum ma-
nu publica scriptum, tuoque munimur sigillo vobis fra-
tres suffraganei transmittatur, cui velut originalibus liti-
ris adhiberi volumus plenam fidem. Datum, &c.

CAP. III.

*Constitutio casus Papa referuntur comprehendens coram ex cau-
sibus potest, a quibus nullus potest absolvere sine specialis licen-
tia sedis Apostolicae.*

Paulus Venetus Papa II.

ET si dominici gregis saluti semper intenti singulis
cum humilitate potestibus ea benignè concedere
studeamus, per que peccatorum mole deposita salus ip-
si succedat, & ab hostis humani generis servitute erep-
tas animas lucificamus altissimo, qui nobis eas sua
bonitate commisit: id tamen propensiori studio præca-
vendum esse censuimus, ne cupidis indulgentiæ, remif-
sionis vel facultatis obtentu Christi fideles procliviores
ad illicita in posterum committenda reddantur: aut ve-
nix facilitas a ei peccandi tribuat incentivum. Hac li-
tæque consideratione habita, olim emanavit à nobis
constitutio tenoris subsequens: videlicet, Sanctissimus
in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Paulus di-
vina providentia Papa secundus, qui pridem super ple-
naria remissionibus, que semel in vita, & semel in mor-
tis articulo conceduntur, formam & normam instituit, ne
passim sine exceptione quorumcumque criminum procli-
viores redderentur homines ad peccandum, per regu-
lam in cancellaria Apostolica publicatam statuit & ordi-
navit, quod in quibuscumque concessionibus & facultati-
bus absolventibus, casus infra scripti tanquam speciales
sedi Apostolicæ reservati semper intelligerentur excepti.
Videlicet offensæ ecclesiasticæ libertatis, violationes in-
terdicti ab eadem læte impositi, criminum hæresis, conspi-
rationis in personam aut statum Romani Pontificis,
seu cuiusvis offensæ, inobedienciæ, seu rebellionis ejus-
dem Pontificis, vel sedis Apostolicæ, presbytericidii, of-
fensæ personalis in Episcopum, seu alium prelatum, in-
vasionis, depredationis, occupationis, aut devastationis
terrarum Romanæ ecclesiæ mediâtè vel immediâtè sub-
jectarum; ac etiam invasionis Romipetarum, seu quo-
rumcumque aliorum ad Romanam curiam venientium:
prohibitionis devolutionis causarum ad dictam curiam,
delationis armorum, & aliorum prohibitorum, ad patres
infidelium, impositionis novorum onerum realium vel
personalium, ecclesiæ vel ecclesiasticis personis: Simo-
niæ super ordinibus vel beneficiis assequendis, in eadem
curia vel extra contracta. Et generaliter in casibus con-
tenuis in bulla que consuevit in die cenæ Domini, per
prædecessores suos Romanos Pontifices publicari: Con-
siderans, quod plerumque contingit suam sanctitatem
hujusmodi facultates, & confessionalis, tam presentibus,
quam absentibus, etiam oraculo vivæ vocis concedere.
In prætextu concessionis hujusmodi, vel penitentes vel
confessores in supra scriptis casibus fallantur, & fallantur
statuit & decrevit, suæ intentionis fuisse, & esse, per qua-
cumque concessionem & facultates per suam sanctita-
tem, tam scripto, quam verbo factas, & in posterum faci-
endas, nemini licere irretrorsus dictis casibus absolvente-
sine speciali suæ sanctitatis licentia: quinimo concessio-
nes & indulta prædicta, quoad casus exceptos hu-
jusmodi, nulli penitus suffragari. Ut autem ipsa con-
stitutio (quæ dudum, scilicet quinto Calendis April. an-
ni ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi, millefi-

a Venæ facilitas incentivi tribus delinquendi, & ut clerico-
rum, extr. de vita & honest. clericorum.

mi quadringentesimi sexagesimi sexti, Pontificatus no-
stri Anno secundo publicata fuit) eidem Christi habili-
bus plenius innotescat, nullusque illius ignorantiam præ-
tendere valeat in futurum: præsentibus istis fratrum,
ut ad majorem omnium perveniat noticiam. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum sta-
tuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei contraire
rario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsum-
perit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Pe-
tri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.
Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno incarnationis
Dominicæ M. CCCC. LXXVIII. quinto Nonas Martii. Pon-
tificatus nostri Anno 5.

CAP. IV.

*Bulla confirmatoris anni lubilis, publicata apud sanctum Pe-
trum in die nativit. Domini, in qua continetur, quod anno lubi-
lari est ad brevius tempus reducllus, quam olim fuit: etiam
vigefimo quinto quoque, anno cunctis fidelibus basilicæ velle hinc
hic expressas reservationes, illius indulgentia censentur. Et de
durante, alia indulgentia ubiq. cessant.*

Sixtus IV.

Quemadmodum a operosi, vigilsque postora felle-
servare incurfibus, & ad statum propter suæ multi-
plicato perducere: ita quoque & nos (quibus dispositio-
ne superna universi gregis dominici sollicitudo commissa
est) & supremis desideramus affectibus, & studio optare
indefessis, cunctis Christi fideles, quos à postula tenent
hostis humani generis diabolica fraude averit, depellere.
peccatorum sarcina, suo reconciliatæ auctori: et merita
felicitatis præmiis nostri redemptoris inestimabili charita-
tate media potantur, fiatque nostre operationis mani-
festio, utilitate publica fudente, etiam per gratiarum
susceptionem, quod eorum saluti conveniat, æque nos-
træ & prædecessorum nostrorum ordinationes salubres
debitis effectibus mancipetur. Olim sequidem fidelibus
recondationis Paulus Papa secundus, prædecessor nos-
ter, rationabilibus causis tunc expressis inducltis, &
venerabilium Fratrum nostrorum, tunc suorum, de quo-
rum numero tunc eram, consilio, annum lubilium
ad brevius tempus provida moderatione reducllus, plu-
rum ad annum vigefimum quintum Apostolica auctori-
tate restrinxit, ac voluit, statuit, & decrevit ea causis
prædictis, quod singulis viginti quinque annis lubilium
annus prædictus celebrari deberet: quodque anno Do-
mini M. CCCC. LXXIV. proximo futuro, videlicet à vi-
giliæ nativitatis Domini nostri Iesu Christi, idem annus
lubilium inciperet, & ut sequitur, finirent: ut quædam
& singuli utriusque sexus fideles, qui beatorum Apo-
stolorum Petri & Pauli basilicis, Lateranensis quoque, & Sta-
tæ Mariæ majoris alme urbis ecclesiæ statim devotione
devote visitarent, omnes & singulas indulgentias, & pec-
catorum remissiones consequerentur, quas ipsi præde-
cessores Anno lubilium hujusmodi basilicis & ecclesiis
prædictis visitantibus decreverunt. Quod nos, cum
prædecessore, sicut Domino placuit, sublatro de nos-
træ divinis disponente clementia ad speciem hinc
mi apostolatus assumpti, & per alias nostras, hinc
eiusdem Pauli prædecessoris ordinationem, & quædam
suis literis contenta, de fratrum eorumdem consilio
probantes: Similiter statimus & ordinamus, quod
annus lubilium prædictus, cum eisdem hinc hinc
remissionibus plenariis peccatorum, anno proximo futuro

a Vide extravagantem Gregorii XIII. inq. Domini et in-
demptor, qua indicitur sanctus lubilium pro Anno 1575.

in vigilia natiuitatis eiusdem incipere, & ut sequitur, con-
tinuari debet: prout in singulis literis predictis (qua-
rum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis)
plene continetur. Verum, quia postmodum, tam nos,
quam idem Paulus praedecessor noster, dum in humanis
opere, animarum saluti fidelium intenti, multorum
preces, & aliorum Christi fidelium, ac devotarum
populorum pullati precibus, diuersas indulgentias &
plena remissiones plenarias nonnullis ecclesiis, no-
uiculis & piis locis duximus concedendas: propter
populorum forsitan confusum ad basilicas & ecclesias
ecclesiasticas retardari, aut ipsius anni Iubilaei celebritas
intermitti posset, cum animarum non modi-
co detrimento: Nos qui uniuersorum credentium pro-
fiteri & saluti prospicere ex debito ministerii pasto-
ralis adstringimur, ne propter aliarum indulgentiarum
habentium, vel eodem Paulo, vel aliis praedecessoribus
nostris concessarum, huiusmodi effusionem, hoc
sacrum opus, ac remissionis & gratiae annus Iubilaeus
intermittatur, aut fideles ipsi a tanto munere reddantur
deprecati: remedia opportuna providere volentes, omnes
& singulas plenarias etiam ad instar Iubilaei, ac etiam
communi vota, aut super eis & male ablati incertis,
improvisis, & deperandi modis, vel alium illicitum mo-
dum, dispensandi & componendi, aut illa sub
terreno modo & forma remittendi, & deperandi confes-
siones, cum potestate absolviendi, etiam in casibus sedi
Apostolicae reservatis, facultates, concessionis, & indulta
a nobis & eadem sede, vel illius auctoritate quibuscunque
ecclesiis, ministeriis, hospitalibus, & piis locis, uniuersis
fraternitatibus quibuslibet, tam in perpetuum,
quam ad certum tempus, in vita, seu in mortis articulo,
cuius modo, aut quavis causa, quomodolibet concessa
& concessa, & in posterum forsitan concedendas, vel
concedenda, auctoritate Apostolica tenore praesentium
Apostolicae potestatis plenitudine, usque ad nostram
& quidem sedis beneplacitum suspendimus, illasque
tenore beneplacito nostro & sedis praedictae suspensas
esse volumus, nec interim alicui suffragari: indulgentias
namque basilicarum & ecclesiarum dictae urbis in suo
sacrosancto robore durantibus. Districtius inhiibentes, a
his indulgentias (praeter istas duntaxat) in locis publicis
vel paratis praedicari aut nunciari, earumque praeterea
in quibuslibet a aliquo exigiquo modo. Quinimo
praedictas, & praedicatoribus quocunque per locorum or-
dines & praedicatoribus & quibuslibet huiusmodi fa-
cultates volumus & mandamus praesentium auctoritate
nostra, sub censuris & penis ecclesiasticis, de quibus vi-
desse oportet. Nulli ergo omnino hominum
potestate hac paginam nostrorum suspensionis, inhiibitionis,
mandati & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
contraire. Si quis autem hoc attentare praesum-
serit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.
Datum Tyburis anno incarnationis Dominicae, 23. eccle-
siasticae. 4. Cal. Septemb. Pont. nost. Anno 3.

CAP. V.

In quo tempore suo multa multas concesserat indulgentias: quas
in casibus hic reuocant.
Idem.
Pius dominici gregis saluti semper intenti, singulis
animarum humilitate poenitentibus ea benignè concedere
solentibus, per quae (peccatorum mole deposita) salus in-
teruenit, & hostis humani generis seruitute ereptas
animas libertatibus suis, qui nobis eas sua boni-
tate commisit: id taxon propensiori studio praecaven-

dum esse censemus, ne cuiusvis indulgentia, remissio-
nis, vel facultatis obentu, Christi fideles procliuiores
ad illicita in posterum committenda reddantur, aut fa-
cilitas venie eis peccandi tribuat incentiuum. Cum ita-
que (sicut multorum fide dignorum testimonio accepimus)
ob multitudinem facultatum per nos, vel auctori-
tate nostra concessarum, tam verbo, quam in scriptis,
concessis exinde literis vel non, praetatis & personis ec-
clesiasticis, etiam religiosis, & secularibus utriusque se-
xus, capitulis, collegiis, conventibus, hospitalibus, con-
fratris, & uniuersitatibus, tam in genere, quam in spe-
cie, sub electione, vel deputatione concessorum, qui eli-
gentes eosdem, vel pro indulgentiis per nos concessis
consequendis, ad ecclesias & alia pia loca confluentes,
seu ad aliqua pia opera manus porrigentes adiutrices, ea-
rundemque confratriarum confratres & sorores, ac in
hospitalibus praedictis decedentes, seu deseruientes, aut
eis pie aliquid relinquentes, vel aliqua alia meritorum
ministeria exhibentes, & in ordinibus profitemes, eor-
um confessione diligenter audita, in singulis etiam sedi
Apostolicae reservatis casibus semel in vita, & in aliis
toris quoties, ac in morte plenarie, vel alias etiam ad
effectum consequendi: quascunque indulgentias plena-
rias, vel non plenarias, absoluerit, & poenitentiam salu-
tarem eis iniungere, emissa quoque vota per illos qua-
cunque in alia pietatis opera commutare libere & il-
licite valeant: fideles praefati ad peccandum, & ad alia
illicita committendum, nonnihil procliuiores ex-
stant, in non paruum periculum salutis animarum sua-
rum. Nos qui Deo propitio eiusdem gregis dominici
(meritis licet insufficientibus) curam gerimus, & illum
spiritualis thesauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere
acceptabilem: ne exinde clauium auctoritas deducatur
in contemptum, ipsique ad peccandum procliuiores
(ut diximus) libere prolabantur. Ex praemissis &
aliis rationalibus causis animum nostrum mouentibus,
motu proprio (non ad alicuius nobis super hoc obla-
tae petitionis instantiam, sed de nostra mera volunta-
te & deliberatione) auctoritate Apostolica tenore praesentium
statuimus & ordinamus, quod de cetero praetextu
facultatum huiusmodi concessarum a nobis, vel
auctoritate nostra, & quas concedi quomodolibet con-
tinget in posterum, verbo, literis, aut quavis alia scri-
ptura, etiam cum clausula, quod sola signatura suffi-
ciat etiam in fauorem fidei & cruciatu: nullus confes-
sorum eorundem quempiam, cuiusvis status, gradus, or-
dinis, vel conditionis existat, & quacunque ecclesiasti-
ca, etiam episcopali, vel majori, aut mundana, etiam
regali, & majori dignitate praefuleat, qui offensa ec-
clesiasticae libertatis, violationis interdicti ab eadem sede
impositi, seu haereticis, postquam fuerint de ea sententia-
liter condemnati, delati, seu publice diffamati: conspira-
tionis in personam aut statum Rom. Pont. seu cuius-
vis offensa, inobedientiae, aut rebellionis eiusdem Pon-
t. vel dictae sedis, mutilationis membrorum, vel occisionis
cuiuscunque in sacris ordinibus constituti, offensa,
personalis in Episcopum seu alium praetatum: inuasio-
nis, depraedationis, occupationis, aut devastationis ter-
rarum Romanae ecclesiae mediate vel immediate subie-
ctarum: ac etiam inuasionis Romipetarum, seu quo-
rumcunque aliorum ad Romanam curiam venientium:
prohibitionis deuolutionum causarum ad dictam cu-
riam, delationis armorum & aliorum prohibitorum
ad partes infidelium: impositionis novorum onerum,
realium vel personalium, ecclesiis vel ecclesiasticis per-
sonis: simoniae super ordinibus vel beneficiis consequen-
dis in dicta curia vel extra eam contractae, criminum
quomodolibet reus foret. Et generaliter in casibus con-
tentis in literis, quae consueuerunt in die coenae domini
publicari, praetextu huiusmodi facultatum absoluerit,
& per eos emissa peregrinatione ultramarina, & visi-

1. Praedecessor quatuordecim annis aboleuit. Cons. Trid. Sess. 5.
1562. c. 21. de refer. c. 9.

